

Valtion virka- ja työehtosopimus 2020-2022 neuvottelutulos 31.3.2020

JHL:n edustajisto 8.4.2020

Jorma Viiala, vastaava sopimusasiantuntija

Soveltamisala

- Tätä sopimusta sovelletaan valtion virastojen virkamiesten ja työntekijöiden palvelussuhteen ehtoihin, ellei toisin ole säädetty, määrätty tai sovittu.
- Tämän sopimuksen noudattamisesta voidaan sopia erikseen niillä työehtosopimusaloilla, joilla työehtosopimuksen palkkausperusteet ja muut palvelussuhteen ehdot kokonaan tai pääosin on sovittu määräytyväksi muun kuin valtion yleisten työehtosopimusmääräysten mukaisesti.

Sopimuskausi ja palkankorotukset

- Sopimusalan henkilöstömäärä noin 73 000

Sopimuskausi 1.4.2020 - 28.2.2022 (23 kk)

- Palkankorotukset yhteensä 3,07%
- yleiskorotukset yht. 2,07%, virastoerä yht. 1,00%

Yleiskorotukset:

- 1.8.2020 yleiskorotus 1,10 %
- 1.6.2021 yleiskorotus 0,97 %, kuitenkin vähintään 20,37 €
Huom. Leikkauspiste tehtäväkohtaisessa palkanosassa 2100€, ja euromääräisen korotuksen piirissä on noin 12 %:a eli 8500 henkilöä

Virastoerät (paikallinen erä):

1.5.2021 virastoerä 1,00% neuvoteltava 15.3.2021 mennessä

- Mikäli jaosta ei sopua, erä jaetaan prosentuaalisena yleiskorotuksena
- Tehtäväkohtaisten palkanosien (vast.) taulukoita ja vastaavia sekä henkilökohtaisia palkanosia, kokemusosia ja muita suhteessa taulukkopalkkaukseen määräytyviä palkanosia tarkistetaan yleiskorotusta vastaavasti.

Euromääräisten palkkojen ja lisien yleiskorotus

- Virkamiesten euromääräisinä vahvistettuja tai sovittuja kuukausipalkkoja ja tuntipalkkaisten virkamiesten tuntipalkkoja tarkistetaan 1.8.2020 alkaen **1,10** prosentilla ja 1.6.2021 **0,97** prosentilla.
- Niitä euromääräisiä palkanlisiä ja lisäpalkkioita, joita on ennestään voimassa olevien virka- ja työehtosopimusten vakiintuneen käytännön perusteella tarkistettu yleiskorotuksin, korotetaan 1.8.2020 alkaen **1,10** prosentilla ja 1.6.2021 **0,97** prosentilla.

Virastoerien kohdentamismääräykset

Tavoite:

- Erä on suunnattava siten, että palkkauksella edistetään valtionhallinnon ja sen toimintayksiköiden tuloksellisuutta, parannetaan kilpailukykyä osaavan henkilöstön saatavuudesta ja palveluksessa pysyttämiseksi sekä parannetaan naisten ja miesten välistä palkkatasa-arvoa.
- Erä suunnataan ensisijaisesti ja pääosin VPJ:n kehittämiseen 2 momentin tavoitteiden toteuttamiseksi. Erän toteuttaminen tapahtuu 4 momentissa sanotuin tavoin, mutta erä voidaan toteuttaa muullakin sen tavoitteita edistävällä tavalla. Erää ei tulisi ilman perusteltua syytä osittainkaan toteuttaa yleiskorotuksena tai muuna kaikille tulevana korotuksena. Palkkausjärjestelmän yleinen kannustavuus tulee säilyttää.

Virastoerien kohdentamismääräykset

- Käytettäessä erä vpj:n kehittämiseen se kohdennetaan VPJ-järjestelmien rakenteellisiin, erityisesti a)- ja b)-kohdissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.
- a) Tehtäväkohtaisen palkanosan kehittäminen suunnataan tehtävien vaativuuden ja tehtäväkohtaisten palkanosien porrastamiseen kannustavasti ja johdonmukaisesti sekä palkanosan parempaan reagoitukykyyn vaativuusmuutoksiin.
- b) Henkilökohtaisen palkanosan kehittäminen suunnataan siten, että palkanosa on riittävän suuri sekä kannustaa porrastukseltaan hyvään suoritukseen ja parantamaan suoritusta. Henkilökohtaisen palkanosan määrää ja taulukoita muutetaan ja korotetaan tämän mukaisesti.

Virastoerien kohdentamismääräykset

- VPJ:tä voidaan kehittää myös siten, että sovitaan kehittämistoimenpiteistä vaiheittain, siirtymäkausimenettelyä käyttäen ja kattaen rahoittaminen virastoerällä ja mahdollisilla myöhemmillä paikallisesti toteutettavilla erillä siten, että vaiheiden ja erien ajankohdat ja rahavaikutukset kytketään toisiinsa.
- Erä voidaan kohdentaa myös tulospalkkiojärjestelmien rahoitukseen. Erä voidaan kohdentaa ala-kohtaisiin, virastotason neuvottelujen piiriin kuuluviin tuloksellisuutta edistäviin työaika- ja ratkaisuihin, joista on tarkemmat määräykset allekirjoittamispöytäkirjan 11 §:ssä.
- Erä käytetään kuitenkin aina ennen muita edellä tässä pykälässä sanottuja käyttötapoja VPJ:n käyttöönottamisen vaiheittaisen toteutuksen tai VPJ:n kehittämisen rahoittamiseen (ns. vekselin kattamiseen) sen mukaan, mitä siitä kussakin VPJ:n käyttöönottamista tai kehittämistä koskevassa aikaisemmassa sopimuksessa on sovittu.

Henkilöstön edustajien palkkiot

- Päätoimisten ja sivutoimisten luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen kuukausipalkkioita korotetaan 1.8.2020 alkaen 3,07%:lla

Kiky työajan pidennysten poistuminen

- Kiky- työajanpidennykset poistuvat 1.10.2020 alkaen.
- Kiky- kompensatiot astuvat voimaan 1.1.2021.
 - Väliin jää 3 kuukautta ilman kompensatiota.
- Kiky- kompensatiot toteutetaan lisätyönä, joista maksetaan yksinkertainen palkka tai ne voidaan teettää pankkiin josta saa vastaavan vapaan.
 - Eri tuntimäärät ja korvausmuodot työaikajärjestelmästä riippuen.

Kiky työajan pidennyksen poistumista korvaavat vuosittaiset järjestelyt

19 § (uusi pykälä, voimaan 1.1.2021)

Jaksotyö

- Jäljempänä on jaksotyötä koskien kaksi vaihtoehtoista järjestelyä työajan pidennyksen poistumisen korvaamiseksi. Ensimmäinen vaihtoehto perustuu työaikapankin ja toinen pidennetyn työajan käyttöön. Virastossa työnantaja valitsee näistä jommankumman toimintaan sopivan järjestelyn 31.10.2020 mennessä virastotason sopijaosapuolina olevia henkilöstöjärjestöjä kuultuaan.

Kiky kompensatiot jaksotyössä

Vaihtoehto 1

- Jaksotyössä työnantaja saa siirtää tämän sopimuksen 7 §:n mukaiseen työaikapankkiin kalenterivuodessa 14 työtuntia, jotka on tehty edellä 4 §:ssä todettu säännöllinen työaika taikka 5 §:n 1 tai 2 momentin mukainen työaika ylittäen. Työnantaja voi teettää työaikapankkiin siirrettävät tunnit suunnitelmallisesti laatimalla työvuoroluettelot etukäteen säännöllisen työajan ylittäviksi. Tehdyt työtunnit siirretään sellaisenaan pankkiin eikä niistä synny korvattavaa lisä- tai ylityötä. Tuntien siirtoa varten 7 §:n mukainen työaikapankki voidaan ottaa käyttöön viraston päätöksellä eikä työaikapankin käyttöön tai edellä sanottujen työtuntien siirtämiseen pankkiin tarvita asianomaisen suostumusta. Työaikapankkiin siirretyt työtunnit annetaan vapaana saman kalenterivuoden aikana edellä 7 §:ssä sovittua noudattaen. Mikäli vapaata ei voida antaa, työaikapankissa olevat tunnit korvataan rahana maksamalla kultakin tunnilta yksikertainen tuntipalkka.

Kiky kompensatiot jaksotyössä

Vaihtoehto 2

- Jaksotyössä työnantaja saa teettää ilman asianomaisen virkamiehen tai työntekijän suostumusta 120 tunnin 15 minuutin mittaista työaika kolmen viikon ajanjaksossa enintään kolmen työjakson ajan kalenterivuodessa. Pidennettyä työaika ei voida teettää sellaisella kolmeviikkoisjaksolla, johon sisältyy yksi tai useampi edellä 5 §:n 1 ja 2 momentissa mainittu työaika lyhentävä päivä. Muilta osin työnantaja päättää jaksot, joilla edellä sanottua pidennettyä työaika teetetään. Virkamiehelle tai työntekijälle tulee ilmoittaa pidennetyn työajan teettämisestä viimeistään kolme viikkoa ennen sellaisen jakson tai jaksosten alkamista, joissa noudatetaan pidennettyä työaika.
- Pidennetyssä työajassa kuukausipalkkaus maksetaan 4 §:n mukaisen jakson säännöllisen työajan ja pidennetyn työajan mukaisella suhteella korotettuna niiden jaksosten ajalta, joiden työaika on pidennetty edellä sanotulla tavalla. Korotettua kuukausipalkkaa ei kuitenkaan makseta sellaisilta jaksoilta tai jakson kalenteriviikoilta, jolloin virkamies tai työntekijä on kaikki jakson tai kalenteriviikon työpäivät poissa työstä vuosiloman tai muun vapaan vuoksi. Pidennetyssä työajassa yksinkertainen tuntipalkka lasketaan asianomaisen virkamiehen tai työntekijän pidentämättömän työajan kuukausipalkkauksen ja sitä koskevan jakajan perusteella. Myös virkamiehen tai työntekijän lomarahaa määräytyy pidentämättömän työajan kuukausipalkkauksen perusteella.
- Pidennetyssä työajassa sopimuksen 16 §:n 4 momentin ja 17 §:n mukaisesti korvattavaa ylityötä on jaksotyössä kolmen viikon ajanjaksolla 120 tunnin 15 minuutin työajan lisäksi esimiehen määräyksestä tehty työ. Ylityön teettäminen näillä jaksoilla on mahdollista noudattaen sitä koskevia tavanomaisia menettelyjä muun muassa asianomaisen suostumuksen osalta.

Kiky kompensatiot virasto- ja viikkotyössä

b) Virasto- ja viikkotyö

- Virasto- ja viikkotyössä työnantaja saa teettää ilman asianomaisen virkamiehen tai työntekijän kanssa tehtävää sopimusta 42 tunnin 30 minuutin mittaista viikoittaista työaika noudattaen tämän sopimuksen 6 a §:n a-kohdassa sovittua järjestelyä tässä pykälässä sovituin poikkeuksin. Vuorokautinen säännöllinen työaika määräytyy virasto- ja viikkotyössä näillä viikoilla siten, että kaikkien työpäivien säännöllisen työajan pituus on 8 tuntia 30 minuuttia.
- Edellä 6 momentissa sanotulla tavalla pidennettyä työaika saadaan teettää virastotyössä enintään kolme viikkoa ja viikkotyössä enintään neljä viikkoa kalenterivuodessa. Työnantaja päättää kalenteriviikot, joilla edellä sanottua pidennettyä työaika teetetään. Virkamiehelle tai työntekijälle tulee ilmoittaa asiasta viimeistään kolme viikkoa ennen sellaisen kalenteriviikon tai –viikkojen alkamista, joissa noudatetaan pidennettyä työaika.

Kiky kompensatiot virasto- ja viikkotyössä

- Pidennetyssä työajassa kuukausipalkkaus maksetaan 4 §:n mukaisen viikoittaisen säännöllisen työajan ja pidennetyksen työajan mukaisella suhteella korotettuna edellä sanottujen työviikkojen ajalta. Korotettua kuukausipalkkaa ei kuitenkaan makseta sellaisilta viikoilta, jolloin virkamies tai työntekijä on kaikki viikon työpäivät poissa työstä vuosiloman tai muun vapaan vuoksi. Pidennetyssä työajassa yksinkertainen tuntipalkka lasketaan asianomaisen virkamiehen tai työntekijän pidentämättömän työajan kuukausipalkkauksen ja sitä koskevan jakajan perusteella. Myös virkamiehen tai työntekijän lomarahaa määräytyy pidentämättömän työajan kuukausipalkkauksen perusteella.
- Edellä 6 momentissa tarkoitetussa pidennetyssä työajassa sopimuksen 16 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti korvattavaa ylityötä on viikkotyössä ja virastotyössä 13 §:ssä tarkoitetun virkamiehen tai työntekijän osalta vuorokaudessa 8 tunnin 30 minuutin ja viikossa 42 tunnin 30 minuutin lisäksi esimiehen määräyksestä tehty työ. Muiden virastotyötä tekevien työaikakorvaukset määräytyvät 18 §:ssä sovitun mukaisesti viikoittaisen 42 tunnin 30 minuutin lisäksi tehdyn työn osalta. Ylityön teettäminen näillä viikoilla ja jaksoilla on mahdollista noudattaen sitä koskevia tavanomaisia menettelyjä muun muassa asianomaisen suostumuksen osalta.

Työajan enimmäismäärän tarkastelujakso

1.1.2021 alkaen

- Työaikalain alaisten työajan enimmäismäärän, keskimäärin 48 tuntia viikossa, tarkastelujaksoksi on sovittu kalenterivuosi (12 kk)
 - Huomautus:
 - Työaikalain 18§:ssä on säädetty työajan enimmäismäärästä.

Eräiden fuusiovirastojen VPJ- sopimusten rahoitus ja palkkausjärjestelmän siirtymäkauden päättäminen ELY-keskuksissa

- Valtorin, Opetushallituksen ja Ruokaviraston VPJ-sopimusten rahoitukseen voi käyttää lisäksi tämän sopimuksen vuoden 2021 yleiskorotuksesta enintään 0,50 %:a VPJ- sopimusten rahoittamiseen.
- ELY- keskusten VPJ- sopimuksen siirtymäkauden loppuunsaattamiseen vuoden 2020 yleiskorotuksesta 0,60 %:a ja vuoden 2021 yleiskorotuksesta 0,50 %:a eli yhteensä 1,10 %:a.

Tekstimuutokset

- Virastotyössä säännöllisen työajan laskennassa voidaan viikoittaista työaika laskettaessa säännöllistä työaika täydentää viikon aikana tehdystä liukumasaldosta säännöllisen viikkotyöajan 36h 15 min täyttymiseen asti, liukuman puitteissa päivittäin tehdyn työajan tulee kuitenkin olla vähintään 7 h15 min. Tämä mahdollistaa viikkoylitöiden toteutumisen vaikka työtä ei olisi viikon aikana tehty säännöllisen työajan määritelmän puitteissa eli klo 8.00 – 16.15 välillä.
- Tekstimuutosten ja ELY- palkkausjärjestelmän loppuunsaattamisen kustannusvaikutus oli 0,04 %:a

Osasairauspäivärahalla sairastaminen

- Osasairauspäivärahalla sairastaminen ei enää pudota henkilöä prosenttiperusteiselle vuosilomapalkalle.
- Eli henkilö saa vuosilomapalkkansa normaalisti eikä edellisen vuoden keskipalkan mukaan jossa on ollut osasairauspäivärahasta johtuen osa-aikapalkkaa.

Viikkolepo, poikkeus viikkotyössä

- Myös viikkotyössä viikkolepo voidaan järjestää 2 momentin mukaisesti, mikäli sille on toiminnallinen tarve ja asiasta sovitaan paikallisesti työnantajan ja henkilöstöä edustavan luottamusmiehen tai henkilöstön valitseman muun edustajan kesken.
- 2 momentti:
 - Virastotyössä viikkolepo voidaan järjestää myös keskimäärin 35 tunniksi 14 vuorokauden ajanjakson aikana ja keskeyttämättömässä vuorotyössä enintään 12 viikon aikana. Lepoajan tulee kuitenkin olla vähintään 24 yhdenjaksoista tuntia kunkin seitsemän päivän jakson aikana.

Matkatyöryhmä

- Matkatyöryhmän tehtävänä on sopimuskauden aikana valmistella ja neuvotella vuosittaiset matkakustannusten korvausten tarkistukset.
- Työryhmän toimikausi on 1.4.2020–28.2.2022.

Tilastotyöryhmä

- Tilastoryhmä jatkaa toimintaansa seuraamalla pysyvän vuosittaisen toimeksiantonsa mukaisesti työmarkkinoiden ansio-, tulo- ja kustannuskehitystä sekä valtion palkansaajien ostovoimaa ja ansiotasoa ja sen kehitystä mukaan lukien palkkaliukuma. Työryhmä tarkastelee myös valtion palkkauksellista asemaa suhteessa muihin sektoreihin.
- Lisäksi tilastoryhmä seuraa, kuinka luottamusmiessopimuksen 12 §:n mukainen tietojen luovutus virastoissa toteutuu ja tarvittaessa ohjeistaa ja tarjoaa yhteistä koulutusta tilastoyhteistyön kehittämiseksi
-
- Työryhmän toimikausi on 1.4.2020–28.2.2022.

Työaikatyöryhmä

- Työaikatyöryhmä jatkaa työtään tehtävänään käsitellä työaikoihin liittyviä asioita.
- Työryhmän toimikausi on 1.4.2020–28.2.2022.

Valtion palkkausjärjestelmien kehittämisryhmä

- Työryhmän tehtävänä on tarkastella mahdollisuuksia kehittää valtion palkkausjärjestelmiä.
- Työryhmän toimikausi on 1.4.2020 – 28.2.2022

Työhyvinvoinnin edistäminen, työryhmä

- Valtion keskustason osapuolten yhteisenä tavoitteena on edistää valtion henkilöstön työhyvinvointia ja työssä jaksamista sekä valtion työyhteisöjen tuloksellista toimintaa. Työhyvinvointia edistetään jatkuvalla ja kokonaisvaltaisella työn, työympäristön ja työyhteisöjen kehittämisellä. Työhyvinvointia edistävien toimien vaikutukset näkyvät virastoissa parantuneena työssä jaksamisena sekä vähentyneinä sairauspoissaoloina ja työkyvyttömyyseläköitymisinä sekä työn tuloksellisuuden paranemisena.
- Työssä jatkamista edistetään hyödyntämällä käytettävissä olevia virka- ja työehtosopimusten sekä valtion henkilöstöjohtamisen linjausten mukaisia keinoja. Eri-ikäisille ja erityistä tukea tarvitseville virkamiehille ja työntekijöille suunnattuja työhyvinvointia edistäviä toimia suunnitellaan virastoissa osana yhteistoimintaa.
- Osapuolet asettavat työryhmän edellä mainittujen tavoitteiden edistämiseksi. Työryhmän tehtävänä on lisäksi tarkastella valtion henkilöstölle suunnatun työterveyshuollon sisältöä koskevaa ohjetta sekä valtion työsuojelun yhteistoimintasopimuksen sisältöä ja tehdä niihin tarvittavat päivitykset.